

Kedves testvéreim!

Ha nincs előre jóindulatunk Jakab apostol írása felé, akkor önmagában az a kérdés, hogy a kísértések közt éleést örömmek tartsa valaki, nem normális gondolatnak tűnik. Próbaképpen a múlt héten rákérdeztem némelyeknél, akik helyt tudtak állni próbatételek közt, hogy legalább utólag örültek-e, de egyikük sem lelkesedett a múltra visszaemlékezésében. Még így sem.

Akkor miért írta ezeket Jakab? A logikai láncolatot persze értjük, hogy az egyik jó dologból jön a másik, a küzdelemből kitartás, abból pedig egyenesen tökéletesség, tehát ami nem öl meg, az megerősít, de azért akkor is a kifejezés erős. Még, hogy örülni?...

A megértéshez zárba illő kulcs kell, vagyis olyan megközelítés, ami hatékony, ami előre vivő, ami mindjárt az elején jó indulási alapnak tűnik. Ebben számomra a legjobbnak az tűnik, ha egy edzőt és egy magasugrót képzelünk el. Ha az edző emel 1 centit a magasságon, és arra biztatja az atlétát, hogy iramodjon neki és ugorja át a lécet, akkor a sportoló tudja, hogy a tréner célja nem a megalázás, hanem az, hogy segítse a még jobbat kihozni belőle. Az érzéssel lehet, hogy birkóznia kell, lehet, hogy először sírógörcse van, fél, de aztán az edzőbe vetett hite miatt végül nekifeszül, mert tudja: nem kér többet az edző, mint amit el tud róla képzelni, sőt a sikerrel még jobb sportolónak érezheti majd magát.

Igénkre visszatérve: tehát az, aki a kísértés mögött nem csak a nehezet, a rosszat látja, hanem Istent is, aki a lélek edzője, az jó kulcsot használ Jakab apostol furcsa gondolatának megértéséhez. Nagyon fontos, hogy edző nélkül az addigi biztos erő kifejtéshez, tudásszinthez képesti nehezebb megterhelés vagy csak csüggesztő lenne, vagy annak az edző nélküli kipróbálása vélhetően kudarchoz vezető hősieskedéshez vezetne csupán.

Jakab apostol ezt a levelét bizony hívőknek írta, akiknek Isten a lelki edzőjük, és nem mindenkinek, hogy örüljete csak a kísértéseknek, hisz úgymint legyőzitek. Na, ez már tényleg számárság lett volna az apostoltól. De az, hogy azoknak, akik Istentől az életben egyszer a megtérésükkor erőt kaptak, és megtapasztalták, hogy Isten felemel, azoknak ez valóság lehet. A kifejezés, hogy „örömmek tartsák”, utal arra, hogy ezt tanulni kell annak tartani, az érzés nyilván nem magától jön. De tanulható. Nem is annyira az, hogy az érzés jó legyen, mint inkább az, hogy az értelem belássa: nem csak, hogy nincs baj, hanem egyenesen ebből még jó dolog fog származni. A sportoló tudja, hogy nem az a jó, ha ugyanazt a szintet 100-szor megugorja, hanem, ha lassan még magasabbat tud ugrani. Lassan, de egyszer el kell kezdeni az újabb szint emelést. Ez az „egyszer” nem kedv-kérdés. Ez az edző döntése. Egyeztethet a sportolóval, de az edző döntése.

Igaz, maradva a hasonlatnál még, a sportoló tudatában kell, hogy legyen annak, hogy ő sportoló. A hívő ember hit nélkül, vagy Istennek a segítő és mindenható szándékának figyelembevétele nélkül összeroppanhat lelki terhek alatt, hiszen ugyanúgy érhetik kísértések, mint bárki mást. De a hívő ember küzdő típus. Nekifeszül a kihívásoknak. Hiszi a láthatatlant és remél a reménytelennek tűnő helyzetben is.

Az eredeti görög nyelven megírt szöveg a megértést segít elmélyíteni azzal is, hogy a „kísértésbe esés” kifejezés valójában próbát, tesztet jelent. Tehát nem azt, ami egyértelműen lehúzni akar, inkább azt, ami a mindennapi küzdelemben állandóan terhel, és ami időnként még nehezebb, mint addig volt. Nem ránk vicsorgó kísértésre kell gondolni az első jelentésben, hanem inkább próbatételt jelent a görög szó, amiben kiderül, hogy kik vagyunk, és hol tartunk. Olykor persze lehet nagyon lehúzó is a kísértés, de Jakab nem erről szól, hogy aki például meg

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2024. február 25-én.

szokott ijedni egy egértől, az teljes örömmel tartsa, ha a konyhájában hirtelen több egeret lát szaladgálni, hanem arról szól, hogy például egy házasságban is próbára teszi magát az ember, hogy milyen házastárs, vagy azzal, ha valakinek gyermeke lesz, akkor ezzel bizony, próbára teszi magát, hogy milyen szülő. Teljes öröm, hiszen a másik emberrel egy teljesebb jövő elé néznek, mégis a kísértések alatt ugyanúgy tönkre lehet menni, mint akár éppen azok által a kapcsolatban még szebben, még jobban elmélyülni, hitelesnek bizonyulni. Emlékeztek, hogy úgy 15 éve mit mondott egy híres német evangélikus a 10 parancsolat megtartásával kapcsolatban? Azt, hogy a szülőknek a legnehezebb a „ne ölj” parancsolatot megtartani, mert olykor úgy kitekernéd a szemtelen gyermeked nyakát. A kísértés nem annyira azt jelenti, hogy elemi erővel van támadva a gyenge pontod, hanem inkább azt, hogy új-és új helyzetekben döntened kell jól. És a helyzetek gyorsan jönnek, dönteni sajnos sokszor gyorsan kell, a döntések kifárasztanak, a feszültség rossz tanácsadó lehet, és így tovább. Szóval a kísértés olykor durva kibillentéssel, de leginkább csak egyre nehezebbé válással terheli az embert, és a hívő ember ilyenkor jó, ha tudatában van: attól, hogy lelki sportoló a hívő, ebből nem az következik, hogy könnyen győz, hanem az, hogy a lelke fejlődőképes és kisebb-nagyobb lelki tusákat megnyerhet. A hit és a szeretet nem egyszer azzal tesz minket próbára, hogy a szenvedést is tudjuk-e érte vállalni. A komfortos hitélet szükségképpen tarthatatlan. A hit egyfajta sebezhetőség vállalása is. Hiszek, és ezt nehézségek, próbatételek közt is vállalom. De ettől nem egyre depressziósabb leszek az idő múlásával, hanem egyre fényesebb tekintettel nézek előre, mert tudom: már sokat haladtam előre, és sok harcot megnyertem ellen-erővel szemben.

Maradva még mindig a sportoló hasonlatnál, az edző bátorításával és az ő sportolóba vetett hitével a sportoló átvehet tőle olyan energiát, amitől még erőteljesebben szalad neki a magasságnak. Na, ez az, ami a jakabi „teljes öröm” kifejezés filozófiája. Nem a remegő térd, hanem a nekifeszülés. És a sikeres ugrás után az öröm. A próbatételen túljutás után annak a tudata, hogy több van bennem, értékeesebb vagyok...

Hozzá kell tennem az igemagyarázathoz még azt is, hogy ez a bizonyos edző-sportoló felállás nyugodtan kibővíthető sporttársakkal is, illetve azzal, hogy a lelki tréner akár valaki konkrét személy is lehet, akit Isten erre használ. Az Anonim Alkoholisták ezt jól tudják és jól is alkalmazzák. Amikor valaki először eljön az alkalomra, akkor halálkomoly arccal odamegy az alkalom közepén valaki az új taghoz, ad neki egy érmét és azt mondja neki: „Fontos vagy, *egyszeri és megismételhetetlen* érték. Ha elvesznél, az jóvátehetetlen lenne! Vigyázz magadra, segíts másoknak is a megmaradásban!” Nevetve mondom: ezek után nagy betyár kell, hogy legyen az, aki mégis inni fog majd alkoholt. Komolyra fordítva a szót: Itt a gyülekezetünkben is nem kellemes időtöltés céljából jöttünk össze hívek. Hanem azért, mert a küzdők csapata vagyunk, akiknek kisebb-nagyobb győzelmei vannak. De egészen más ezeket a küzdelmeket vívni akkor, ha nincsenek drukkereink, lelki sporttársaink, vagy példaképeink, vagy éppen olyanok, akiknek éppen mi magunk tudunk segíteni, hanem, csak egyedül kell a kísértések közt megállni. Viszont, aki kap érmét, aki kap elismerő szót, bátorítást, aki kap segítő imádságot, aki kap figyelmet, meghallgatást, aki kap bátorítást, aki kap jó szót, aki kap köszöntést, üdvözlést, akik kap testvériséget, aki kap figyelmet, aki kap megértést, aki kap újrakezdési lehetőséget, aki kap megbocsátást, aki kap kézfogást, aki kap ölelést, az százszor jobban meg tud állni a kísértésben, mint aki magányosan vívja harcát a démonjaival. Egyébként az Anonim Alkoholisták csoportját eredetileg keresztyének alapították. Olyan keresztyének, akik tudták, hogy mennyire fontosak a társak. Egy olyan gyülekezetben küzdeni teljes öröm, ahol mindenki

harcostárs és őszinte lelkesedéssel figyelünk egymás lelki tusáira, lelki kihívásaira, lelki fejlődéseire, és őszintén örülünk is egymás sikereinek. Teljes öröm olyan közösségben lenni, ahol a kudarcra nem ítélkezés a reakció és nem szégyent kell érezni, hanem ahol már az 1 napos helytállásért is elismerő pillantást kap az ember. Teljes öröm ott küzdeni, ahol nem lesajnálják az elfáradtat, hanem megkérdik, hogy mit segíthetnek az erőre kapásban? Teljes öröm kísértésbe esni ott, ahol a kísértés arca mögött ott van az Isten. Hangsúlyozom: nem az a teljes öröm, ahogyan vért izzadva küzd az ember, vagy a sportoló minden erejét megfeszítve győtri a testét, hanem az az öröm, hogy ebből győzelem, önbecsülés, jó barátság, valami új jó kezdete származik. Kipróbáltság. Tisztaság.

Hadd teszek hozzá még egy gondolatot ehhez a „teljes öröm” kifejezéshez! Mégpedig azt, hogy egészen más egy nemes harcnak a küzdelmében, egy jó folyamatban benne lenni, célirányosan élni, világos célkitűzéssel, mint összevissza élve vagdalkozni, hadakozni. A hívő ember ugyanúgy hol veszít valamilyen lelki harcban, hol győz, mint a nem hívő, még csak nem is feltétlenül erkölcsösebb annál, de egészen más dolog előre haladni, s közben ebben olykor elesni és aztán hittel feltápászkodni, mint céltalan bolyongással, vagy összevissza rohangálással, vagy éppen egy helyben állással a mindenfelől érkező kísértések ellen harcolni. Szórakoztató fogalmazással: nem lehet csak úgy mellékesen fejlődni, a hitben erősödni, illetve a kísértéseknek ügyesen ellenállni. De aki nézi a célt, aki nekifeszül, akinek van edzője, vannak kedves sporttársai, aki tudja, hogy miért küzd, az még akkor is, ha nem mindig sikerül a győzelem, akkor is hamar fel fog kelni és újra megindulni, mert hiszi a győzelmet. Hiszi, hogy a végén ő fog örülni.

Testvéreim! Nem az a kérdés, hogy másokhoz képest hol tartunk, erre sohasem kért Jézus, sem Jakab apostol, hanem az, hogy küzdünk-e, és hogy jó irányba tartunk-e? Hogy mi a helyes irány? Nagyon egyszerű. Minden nappal közelebb lenni Istenhez és minden nappal jobban szeretni az embereket. Ez öröm. A nehézségek, bánatok, kudarcok fölött is. Olyan ez, mint a fűszer, amelyik egyszerre okoz az embernek fájdalmat és mégis öröm-érzést. Mégis szeretjük. Mennyivel jobb a leves fűszerrel! Mennyivel örömtelibb az élet a próbatételek által, mint a nélkül. Nem a próbatétel a jó. De a próbatétel által jobban azok lehetünk, akik Isten képmására teremtetünk. Isten lélekben gazdag, hiteles, sokoldalú, okosan, hatékonyan élő gyermekei. Ámen.

Kedves keresztelő család!

A szertartások nélkül mérhetetlenül szegényebb lenne az emberi élet. Nyilván nem mindig kell szertartásoskodni, ájtatoskodni, de az élet ünnepélyességét nem lehet jó keretek nélkül átélni. Nem véletlen, hogy például a temetéseknél a mai napig nincs humora az embereknek a szertartás elmaszátolásában. Egy temetésnek nagyon szépen felépítettnek kell lenni, méltónak az elhunyt emlékéhez. Meg kell állni, és meg kell adni a módját az alkalomnak. Ugyanez érvényes sok másra is, mint például esküvőre, keresztségre, konfirmálásra, ballagásra, szalagavatóra, eljegyzésre, komolyzenei koncerten való részvételre, színházi előadásra, nemzeti ünnepen megfelelő öltözetre, és így tovább. Szertartás, liturgia nélkül nem jön át az, aminek át kell jönnie. Sajnos, a mai divat az, hogy egyre kevesebb szertartás van, fölöslegesnek tartják az emberek. Egyébként ennek viccesen mond ellene az az óvodai-ballagási szokás, ami az utóbbi években divatos lett, de ez szabályerősítő kivétel.

Jézus azt kérte, hogy az Istenhez tartozásnak az ember adja meg a módját. Tehát nem himi-humi módon, valamilyen homályos fogalmazásban kell zagyválni valamit arról, hogy

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2024. február 25-én.

talán van valamilyen istenség, és talán van, valami földönkívüli, tán az UFÓ-k, és, hogy ez remélhetőleg nekünk jó, hanem hitvallást kell tenni szép keresztelős ruhában, szent templomban és szent gyülekezet előtt arról, hogy az ember az életét nem a létezésében tudja kiteljesíteni, hanem a küldetésében való megáldatásban. Az pedig Istentől van. Jézus által kiteljesedve. És a keresztségben ez válik nyilvánvalóvá. Imádságban, felszentelt pap keresztelésében, a hívek közös hitvallásában, szép énekben, tiszta vízzel leöntésben, áldásban.

Kedves keresztelő család! Nemrég beszélgettem egy temetkezési vállalkozóval, aki elmondta, hogy a temetkezési csokrok-kellékek választásánál sokan még a százezreket sem sajnálják. Ez nem baj akkor, ha az illető még életében is ilyen sokat megért. De mekkora visszásság, ha életében a tízezreket is sajnálták tőle! Akkor kell megadni szereteteink felé a szeretetünk kifejezésének szép módját, amikor annak az igazán alkalmas ideje van. Ilyen a keresztelés is. Kedves keresztelő család! Nem tudom, hogy lesz-e még akkora jelentőségű alkalom ilyen szép családi és hittestvéri közösségben, mint most. Adjátok meg ezért a módját! Adjátok meg Istennek a hálát, magasztalást, amiért ezt a gyermeket gondolatban megteremtette, és aztán testet-lelket adva rátok bízta, hogy szeressétek őt, és ne úgy szeressétek, ahogyan azt ti akarjátok, hogy neki jó legyen, hanem úgy, ahogyan neki valóban jó. Adjátok meg a módját annak, hogy Isten iránti hálátokat kifejezzétek neki való engedelmeségben, parancsainak való engedelmisségben és abban, hogy ezt a gyermeket megismertetitek az őt legjobban szerető Istennel. Ámen.